

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

- ★ Neuvoston asetus (EY) N:o 1466/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 1
- ★ Neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä 6

II Säädökset, joita ei tarvitse julkaista

Neuvosto

97/479/EY:

- ★ Neuvoston suositus, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, jäsenvaltioiden ja yhteisön talouspolitiikan laajoiksi suuntaviivoiksi 12

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1466/97,

annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997,

julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 103 artiklan 5 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,noudattaa perustamissopimuksen 189 c artiklassa määrättyä menettelyä ⁽²⁾,

sekä katsoo, että

- 1) vakaus- ja kasvusopimus perustuu terveen julkisen talouden tavoitteelle keinona vahvistaa hintavakauden ja työpaikkoja luovan voimakkaan kestävä kasvun edellytyksiä,
- 2) vakaus- ja kasvusopimuksen muodostavat tämä asetukset, jonka tarkoituksena on tehostaa julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvontaa sekä talouspolitiikan valvontaa ja yhteensovittamista, neuvoston asetukset (EY) N:o 1467/97 ⁽³⁾, jonka tavoitteena on nopeuttaa ja selkeyttää liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanoa, ja 17 päivänä kesäkuuta 1997 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätöslauselma vakaus- ja kasvusopimuksesta ⁽⁴⁾, jossa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen D artiklan mukaisesti annetaan tiukat poliittiset suuntaviivat vakaus- ja kasvusopimuksen määräysten täytäntöönpanemiseksi täsmällisesti ja ajallaan ja erityisesti julkiselle taloudelle asetetun keskipitkän

aikavälin tavoitteen omaksumiseksi, jonka mukaan rahoitusasema on lähellä tasapainoa tai ylijäämäisen ja johon kaikki jäsenvaltiot ovat sitoutuneet, ja vakaus- ja lähentymisohjelmien tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeelliseksi katsomiensa korjaavien toimien toteuttamiseksi julkisessa taloudessaan aina, kun niillä on tieto toteutuneesta tai ennakoitusta merkittävästä poikkeamasta julkista taloutta koskevaan keskipitkän aikavälin tavoitteeseen,

- 3) perustamissopimuksen 104 c artiklan mukaisesti talous- ja rahaliiton kolmannessa vaiheessa jäsenvaltioita koskee selkeä sopimuksesta johtuva velvoite välttää liiallisia julkistalouden alijäämiä; perustamissopimuksen liitteenä olevassa eräistä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan liittyvistä määräyksistä tehdyssä pöytäkirjassa N:o 11 olevan 5 kohdan mukaan 104 c artiklan 1 kohtaa ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, ellei se siirry kolmanteen vaiheeseen; 109 e artiklan 4 kohdan mukainen velvoite pyrkiä välttämään liiallisia alijäämiä koskee edelleen Yhdistynyttä kuningaskuntaa,
- 4) lähellä tasapainoa olevan tai ylijäämäisen julkisyhteisöjen rahoitusaseman omaksuminen keskipitkän aikavälin tavoitteeksi antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden reagoida normaaleihin suhdannevaihteluihin ja pitää julkistalouden alijäämää viitearvon puitteissa, joka on 3 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen,
- 5) olisi täydennettävä 103 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua monenvälistä valvontamenettelyä ennakkovaroitusjärjestelmällä, jota noudattaen neuvosto voisi varhaisessa vaiheessa kehottaa jäsenvaltiota toteuttamaan korjaavia toimia estääkseen julkistalouden alijäämää muodostumasta liialliseksi,

⁽¹⁾ EYVL N:o C 368, 6.12.1996, s. 9.⁽²⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 28. marraskuuta 1996 (EYVL N:o C 380, 16.12.1996, s. 28), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 14. huhtikuuta 1997 (EYVL N:o C 146, 30.5.1997, s. 26) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 29. toukokuuta 1997 (EYVL N:o 2, 16.6.1997).⁽³⁾ Ks. tämän virallisen lehden s. 6.⁽⁴⁾ EYVL N:o C 236, 2.8.1997, s. 1.

- 6) monenvälisessä valvontamenettelyssä, josta määrätään 103 artiklan 3 ja 4 kohdassa, olisi edelleen seurattava kaikkea talouden kehitystä jokaisessa jäsenvaltiossa ja yhteisössä sekä jäsenvaltioiden talouspolitiikan yhdenmukaisuutta 103 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen talouden laajojen suunta- viivojen kanssa; kyseisen kehityksen seuraamiseksi on asianmukaista esittää tähän liittyvät tiedot vakaus- ja lähentymisohjelmien muodossa,
- 7) olisi käytettävä hyväksi talous- ja rahaliiton kahden ensimmäisen vaiheen aikana saatuja hyödyllisiä kokemuksia lähentymisohjelmista,
- 8) yhteisen rahan käyttöönottavat jäsenvaltiot, jäljempänä 'osallistuvat jäsenvaltiot', ovat 109 j artiklan mukaisesti saavuttaneet kestävän lähentymisen korkean tason ja erityisesti kestävän ja vakaan julkis- talouden rahoitusaseman; näiden jäsenvaltioiden julkisyhteisöjen rahoitusaseman vakauden säilyttä- minen on tarpeen hintavakauden tukemiseksi sekä tuotannon ja työllisyyden kestävän kasvun edelly- tysten lujittamiseksi; osallistuvien jäsenvaltioiden on toimitettava keskipitkän aikavälin ohjelmat, joita jäljempänä kutsutaan 'vakaushjelmiksi'; olisi määriteltävä näiden ohjelmien pääsisältö,
- 9) jäsenvaltioiden, jotka eivät ota yhteistä rahaa käyt- töön, jäljempänä 'osallistumattomat jäsenvaltiot', on harjoitettava politiikkaa, jonka tavoitteena on kestävän lähentymisen korkea taso; näiden jäsen- valtioiden on toimitettava keskipitkän aikavälin ohjelmat, joita jäljempänä kutsutaan lähentymisoh- jelmiksi; on määriteltävä näiden ohjelmien pääsi- sältö,
- 10) Eurooppa-neuvosto antoi 16 päivänä kesäkuuta 1997 antamassaan päätöslauselmassa valuuttakurs- simekanismin perustamisesta talous- ja rahaliiton kolmannessa vaiheessa tiukat poliittiset suuntavii- vat, joiden mukaisesti EMU:n kolmannessa vai- heessa perustetaan valuuttakurssimekanismi, jäl- jempänä 'ERM2'; ERM2:een liittyvien osallistu- mattomien jäsenvaltioiden valuutoilla on oltava euron suhteen määritetty keskuskurssi, joka toimii vertailuperusteena niiden politiikan asianmukaisuud- en arvioinnissa; ERM2 auttaa myös suojaamaan sekä niitä että euron käyttöön ottavia jäsenvaltioita tarpeettomilta paineilta valuuttamarkkinoilla; asianmukaisen valvonnan mahdollistamiseksi neu- vostossa sellaiset osallistumattomat jäsenvaltiot, jotka eivät liity ERM2:een, esittävät kuitenkin omat politiikkansa vakauteen tähtäävissä lähenty- misohjelmissaan, jolloin vältetään reaalisten valuut- takurssien vääristymät ja nimellisten valuuttakurs- sien liialliset vaihtelut,
- 11) talouden perustekijöiden jatkuva lähentyminen on kestävän valuuttakurssivakauden edellytys,
- 12) vakaushjelmien ja lähentymisohjelmien esittämi- selle sekä niiden tarkistamiselle on vahvistettava aikataulu,
- 13) avoimuuden ja tietoon perustuvan julkisen keskus- telun edistämiseksi jäsenvaltioiden on julkistettava vakaushjelmansa ja lähentymisohjelmansa,
- 14) tarkastellessaan ja seuratessaan vakaushjelmia ja lähentymisohjelmia sekä erityisesti niiden keskipit- kän aikavälin talouden vakaustavoitetta tai valittua tähän tavoitteeseen johtavaa sopeuttamisuraa, neu- voston olisi otettava huomioon kunkin jäsenvaltion taloudelle ominaiset, suhdanteisiin ja rakenteisiin liittyvät erityispiirteet,
- 15) tässä yhteydessä olisi kiinnitettävä erityistä huomi- ota huomattaviin poikkeamiin tosiasiallisen julkis- yhteisöjen rahoitusaseman ja lähelle tasapainoa tai ylijäämäisyyteen tähtäävien tavoitteiden välillä; on aiheellista, että neuvosto antaa ennakkovaroituksen estääkseen jäsenvaltioiden julkistalouden alijäämää kasvamasta liialliseksi; jos tavoitteesta poiketaan jatkuvalla tavalla, neuvoston on aiheellista tehostaa suositustaan ja julkistaa se; osallistumattomille jäsenvaltioille neuvosto voi antaa suosituksia toi- mista lähentymisohjelmien tehostamiseksi, ja
- 16) sekä lähentymisohjelmat että vakaushjelmät joh- tavat 104 c artiklassa tarkoitettujen taloudelliselle lähentymiselle asetettujen edellytysten täyttymi- seen,
- ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:
- 1 JAKSO
- TARKOITUS JA MÄÄRITELMÄT
- 1 artikla
- Tällä asetuksella vahvistetaan säännökset, jotka koskevat vakaushjelmien ja lähentymisohjelmien sisältöä, esittä-

mistä, arviointia ja seurantaa osana monenvälistä valvontaa, jota neuvosto suorittaa estääkseen aikaisessa vaiheessa julkisyhteisöjen liiallisten alijäämien syntymisen ja edistääkseen talouspolitiikan valvontaa ja yhteensovittamista.

2 artikla

Tässä asetuksessa 'osallistuvilla jäsenvaltioilla' tarkoitetaan niitä jäsenvaltioita, jotka ottavat käyttöön yhteisen rahan perustamissopimuksen mukaisesti, ja 'osallistumattomilla jäsenvaltioilla' niitä, jotka eivät ole ottaneet käyttöön yhteistä rahaa.

2 JAKSO

VAKAUSOHJELMAT

3 artikla

1. Kaikkien osallistuvien jäsenvaltioiden on toimitettava neuvostolle ja komissiolle säännöllisin väliajoin perustamissopimuksen 103 artiklan mukaista monenvälistä valvontaa varten tarvittavat tiedot vakausohjelman muodossa; ohjelma on olennainen perusta hintavakaudelle ja työpaikkoja luovalle voimakkaalle kestäväälle kasvulle.

2. Vakausohjelmassa on esitettävä seuraavat tiedot:

- a) julkisyhteisöjen rahoitusasemalle asetettu tavoite, jonka mukaan julkistalous on keskipitkällä aikavälillä lähellä tasapainoa tai ylijäämäinen, ja sopeuttamisura, joka johtaa tavoitteeksi asetettuun julkistalouden ylijäämään/alijäämään, sekä julkistalouden velkasuhteen arvioitu kehitys,
- b) keskeiset oletukset talouden arvioidusta kehityksestä sekä merkittävistä taloudellisista muuttujista, jotka vaikuttavat vakausohjelman toteuttamiseen, kuten julkistalouden investointimenot, reaalisien bruttokansantuotteen kasvu, työllisyys ja inflaatio,
- c) selostus budjetti- ja muista talouspoliittisista toimenpiteistä, joita toteutetaan ja/tai joita on ehdotettu ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi, ja tärkeimpien budjettipoliittisten toimenpiteiden määrällisten budjettivaikutusten arviointi,
- d) selvitys siitä, miten muutokset keskeisissä taloutta koskevissa oletuksissa vaikuttaisivat julkisyhteisöjen rahoitus- ja velka-asemaan.

3. Edellä 2 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettut tiedot julkistalouden ylijäämää/alijäämää ja velkasuhdetta koskevista kehitysurista sekä keskeisistä taloutta koskevista oletuksista on ilmaistava vuositasolla, ja niiden on käsitettävä kuluvan ja edellisen vuoden lisäksi vähintään kolme seuraavaa vuotta.

4 artikla

1. Vakausohjelmat on toimitettava 1 päivään maaliskuuta 1999 mennessä. Sen jälkeen on toimitettava tarkistettut ohjelmat vuosittain. Jäsenvaltion, joka ottaa käyttöön yhteisen rahan myöhemmässä vaiheessa, on toimitettava vakausohjelma kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on tehnyt päätöksensä jäsenvaltion osallistumisesta yhteiseen rahaan.

2. Jäsenvaltioiden on julkistettava vakausohjelmansa ja tarkistettut ohjelmansa.

5 artikla

1. Komission ja perustamissopimuksen 109 c artiklassa määrätyn komitean arvioiden perusteella neuvosto tutkii osana 103 artiklassa tarkoitettua monenvälistä valvontaa, sisältyykö vakausohjelmassa esitettyyn, julkisyhteisöjen rahoitusasemalle asetettuun keskipitkän aikavälin tavoitteeseen riittävä varmuusmarginaali liiallisen alijäämän välttämiseksi, ovatko ohjelman perustana olevat taloutta koskevat oletukset realistisia ja ovatko toteutetut ja/tai ehdotetut toimenpiteet riittäviä julkistalouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävälle sopeuttamisuralle pääsemiseksi.

Neuvosto tutkii edelleen, helpottaako vakausohjelman sisältö talouspolitiikan kiinteämpää yhteensovittamista ja onko jäsenvaltion talouspolitiikka määriteltujen talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen mukaista.

2. Neuvosto tutkii 1 kohdan mukaisesti vakausohjelman viimeistään kahden kuukauden kuluttua siitä, kun ohjelma on sille toimitettu. Komission suosituksesta ja 109 c artiklassa määrättyä komiteaa kuultuaan neuvosto antaa lausunnon ohjelmasta. Jos neuvosto 103 artiklan mukaisesti katsoo, että ohjelman tavoitteita ja sisältöä on vahvistettava, neuvosto kehottaa antamassaan lausunnossa kyseistä jäsenvaltiota mukauttamaan ohjelmansa.

3. Perustamissopimuksen 109 c artiklan mukainen komitea tutkii tarkistettut vakausohjelmat komission arvioiden perusteella; tarvittaessa myös neuvosto voi tutkia tarkistettut ohjelmat tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa määrättyä menettelyä noudattaen.

6 artikla

1. Osana 103 artiklan 3 kohdan mukaista monenvälistä valvontaa neuvosto seuraa vakausohjelmien toteuttamista osallistuvien jäsenvaltioiden antamien tietojen sekä komission ja 109 c artiklan mukaisen komitean arvioiden perusteella erityisesti havaitakseen toteutuneet tai ennakoituvat merkittävät poikkeamat julkistalouden ylijäämälle/alijäämälle vakausohjelmassa asetetusta keskipitkän aikavälin tavoitteesta tai siihen tähtäävästä sopeuttamisurasta.

2. Jos neuvosto toteaa julkisyhteisöjen rahoitusaseman poikkeavan merkittävästi keskipitkän aikavälin tavoitteesta tai siihen tähtäävästä sopeuttamisurasta, se antaa ennakkovaroituksen liiallisen alijäämän syntymisen estämiseksi kyseiselle jäsenvaltiolle 103 artiklan 4 kohdan mukaisen suosituksen tarvittavien sopeuttamistoimien toteuttamiseksi.

3. Jos neuvosto myöhemmässä seurannassaan toteaa, että julkisyhteisöjen rahoitusasema edelleen tai enenevästi poikkeaa julkistalouden keskipitkän aikavälin tavoitteesta tai siihen tähtäävästä sopeuttamisurasta, neuvosto antaa perustamissopimuksen 103 artiklan 4 kohdan mukaisesti kyseiselle jäsenvaltiolle suosituksen välittömien oikaisu-toimien toteuttamiseksi ja voi kyseisen artiklan mukaisesti julkistaa suosituksensa.

3 JAKSO

LÄHENTYMISOHJELMAT

7 artikla

1. Kaikkien osallistumattomien jäsenvaltioiden on toimitettava neuvostolle ja komissiolle säännöllisin väliajoin 103 artiklan mukaista tapahtuvaa monenvälistä valvontaa varten tarvittavia tietoja lähentymisohjelman muodossa; ohjelma on olennainen perusta hintavakaudelle ja työpaikkoja luovalle voimakkaalle kestäväälle kasvulle.

2. Lähentymisohjelmassa on esitettävä seuraavat tiedot erityisesti lähentymiseen liittyvien muuttujien osalta:

- a) julkistalouden rahoitusasemalle asetettu tavoite, jonka mukaan julkinen talous on keskipitkällä aikavälillä lähellä tasapainoa tai ylijäämäinen, ja sopeuttamisura, joka tähtää tavoitteeksi asetettuun julkistalouden ylijäämään/alijäämään; julkistalouden velan arvioitu kehitys; rahapolitiikan keskipitkän aikavälin tavoitteet; kyseisten tavoitteiden suhde hinta- ja valuuttakurssivakauteen,

- b) keskeiset oletukset talouden arvioidusta kehityksestä sekä muista merkittävistä taloudellisista muuttujista, jotka vaikuttavat lähentymisohjelman toteuttamiseen, kuten julkistalouden investointimenot, bruttokansantuotteen kasvu, työllisyys ja inflaatio,

- c) selostus budjetti- ja muista talouspoliittista toimenpiteistä, joita toteutetaan ja/tai joita on ehdotettu ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi, ja tärkeimpien budjettipoliittisten toimenpiteiden määrällisten budjetti-vaikutusten arviointi,

- d) selvitys siitä, miten muutokset taloutta koskevissa keskeisissä oletuksissa vaikuttaisivat julkisyhteisöjen rahoitusasemaan ja velkaan.

3. Edellä 2 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettut tiedot julkistalouden ylijäämää/alijäämää ja velkasuhdetta koskevista kehitysurista sekä keskeisistä taloutta koskevista oletuksista on ilmaistava vuositasolla, ja niiden on käsitettävä kuluvan ja edellisen vuoden lisäksi vähintään kolme seuraavaa vuotta.

8 artikla

1. Lähentymisohjelmat on esitettävä 1 päivään maaliskuuta 1999 mennessä. Sen jälkeen on toimitettava tarkistettut ohjelmat vuosittain.

2. Jäsenvaltioiden on julkistettava lähentymisohjelmansa ja tarkistettut ohjelmansa.

9 artikla

1. Komission ja perustamissopimuksen 109 c artiklan mukaisen komitean arvioiden perusteella neuvosto tutkii osana 103 artiklassa tarkoitettua monenvälistä valvontaa, sisältyykö lähentymisohjelmassa esitettyyn julkisyhteisöjen rahoitusasemalle asetettuun keskipitkän aikavälin tavoitteeseen riittävä varmuusmarginaali liiallisen alijäämän välttämiseksi, ovatko ohjelman perustana olevat taloutta koskevat oletukset realistisia ja ovatko toteutetut ja/tai ehdotetut toimenpiteet riittäviä julkistalouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävälle sopeuttamisuralle pääsemiseksi ja kestäväen lähentymisen saavuttamiseksi.

Neuvosto tutkii edelleen, helpottaako lähentymisohjelman sisältö talouspolitiikan yhteensovittamista ja onko jäsenvaltion talouspolitiikka määriteltyjen talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen mukaista.

2. Neuvoston on tutkittava 1 kohdassa tarkoitettu lähentymisohjelma kahden kuukauden kuluessa siitä, kun ohjelma on sille toimitettu. Komission suosituksesta ja 109 c artiklan mukaista komitea kuultuaan neuvosto

antaa lausunnon ohjelmasta. Jos neuvosto 103 artiklan mukaisesti katsoo, että ohjelman tavoitteita ja sisältöä on vahvistettava, neuvosto kehottaa antamassaan lausunnossa kyseistä jäsenvaltiota mukauttamaan ohjelmansa.

3. Perustamissopimuksen 109 c artiklan mukainen komitea tutkii tarkistettuja lähentymisohjelmat komission arvioiden perusteella; tarvittaessa myös neuvosto voi tutkia tarkistettuja ohjelmat tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa määrättyä menettelyä noudattaen.

10 artikla

1. Osana 103 artiklan 3 kohdan mukaista monenvälistä valvontaa neuvosto seuraa lähentymisohjelmien toteuttamista osallistumattomien jäsenvaltioiden tämän asetuksen 7 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti antamien tietojen sekä komission ja perustamissopimuksen 109 c artiklassa määrätyn komitean arvioiden perusteella erityisesti havaitakseen toteutuneet tai ennakoituvat merkittävät poikkeamat julkistalouden ylijäämälle/alijäämälle ohjelmassa asetetusta keskipitkän aikavälin tavoitteesta tai siihen tähtäävästä sopeuttamisurasta.

Lisäksi neuvosto seuraa osallistumattomien jäsenvaltioiden talouspolitiikkaa lähentymisohjelman tavoitteiden pohjalta varmistaakseen, että niiden politiikalla pyritään vakauteen, ja näin vältetään reaalisten valuuttakurssien vääristymät ja nimellisten valuuttakurssien liialliset vaihtelut.

2. Jos neuvosto toteaa julkisyhteisöjen rahoitusaseman poikkeavan merkittävästi keskipitkän aikavälin tavoit-

teesta tai siihen tähtäävästä sopeuttamisurasta, neuvosto antaa ennakkovaroituksena liiallisen alijäämän tilanteen estämiseksi kyseiselle jäsenvaltiolle 103 artiklan 4 kohdan mukaisen suosituksen tarvittavien sopeuttamistoimien toteuttamiseksi.

3. Jos neuvosto myöhemmässä seurannassaan toteaa, että julkisyhteisöjen rahoitusasema edelleen tai enenevästi poikkeaa keskipitkän aikavälin tavoitteesta tai siihen tähtäävästä sopeuttamisurasta, neuvosto antaa 103 artiklan 4 kohdan mukaisesti kyseiselle jäsenvaltiolle suosituksen välittömien korjaavien toimien toteuttamiseksi ja voi kyseisen artiklan mukaisesti julkistaa suosituksensa.

4 JAKSO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

11 artikla

Osana tässä asetuksessa tarkoitettua monenvälistä valvontaa neuvosto suorittaa perustamissopimuksen 103 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun kokonaisarvion.

12 artikla

Neuvoston puheenjohtajan ja komission on ilmoitettava Euroopan parlamentille 103 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan mukaisesti antamissaan kertomuksissa tämän asetuksen mukaisen valvonnan tulokset.

13 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1998.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 7 päivänä heinäkuuta 1997.

Neuvoston puolesta

J.-C. JUNKER

Puheenjohtaja

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1467/97,

annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997,

liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 104 c artiklan 14 kohdan toisen alakohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

ottaa huomioon Euroopan rahapoliittisen instituutin lausunnon,

sekä katsoo, että

- 1) perustamissopimuksen 104 c artiklassa säädettyä liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä on tarpeen nopeuttaa ja selkeyttää julkistalouden liiallisen alijäämän välttämiseksi ja mahdollisen alijäämän korjaamiseksi nopeasti; tämän asetuksen säännökset, jotka on annettu 104 c artiklan 14 kohdan toisen alakohdan mukaisesti edellä mainittua tarkoitusta varten, muodostavat yhdessä perustamissopimuksen liitteenä olevan pöytäkirjan N:o 5 määräysten kanssa uuden yhtenäisen säännösten 104 c artiklan soveltamiseksi,
- 2) vakaus- ja kasvusopimuksen perustana on tavoite turvata terve julkinen talous keinona vahvistaa hintavakauden ja työpaikkoja luovan voimakkaan kestävän kasvun edellytyksiä,
- 3) vakaus- ja kasvusopimus koostuu tästä asetuksesta, neuvoston asetuksesta (EY) N:o 1466/97 ⁽³⁾, jonka tarkoituksena on tehostaa julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvontaa sekä talouspolitiikan valvontaa ja yhteensovittamista, ja Eurooppa-neuvoston 17 päivänä kesäkuuta 1997 antamasta päätöslauselmasta vakaus- ja kasvusopimuksesta ⁽⁴⁾, jossa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen D artiklan mukaisesti annetaan tiukat poliittiset suuntaviivat vakaus- ja kasvusopimuksen määräysten täytäntöönpanemiseksi täsmällisesti ja ajallaan, erityisesti julkisyhteisöille asetun keskipitkän aikavä-

lin tavoitteen omaksumiseksi, jonka mukaan rahoitusasema on lähellä tasapainoa tai ylijäämäinen ja johon kaikki jäsenvaltiot ovat sitoutuneet, ja vakaus- ja lähentymisohjelmien tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeelliseksi katsomiensa korjaavien toimien toteuttamiseksi julkisessa taloudessaan aina, kun niillä on tieto toteutuneesta tai ennakoitusta huomattavasta poikkeamasta julkista taloutta koskevaan keskipitkän aikavälin tavoitteeseen,

- 4) perustamissopimuksen 104 c artiklan mukaisesti talous- ja rahaliiton (EMU) kolmannessa vaiheessa jäsenvaltioita koskee selkeä sopimuksesta johtuva velvoite välttää liiallisia julkistalouden alijäämiä; perustamissopimuksen liitteenä olevassa pöytäkirjassa N:o 11 olevan 5 artiklan mukaan 104 c artiklan 1, 9 ja 11 kohtaa ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, paitsi siinä tapauksessa, että se siirtyy kolmanteen vaiheeseen; perustamissopimuksen 109 e artiklan 4 kohdan mukainen velvoite pyrkiä välttämään liiallisia alijäämiä koskee edelleen Yhdistynyttä kuningaskuntaa,
- 5) perustamissopimuksen liitteenä olevassa pöytäkirjassa N:o 12 olevan 1 kohdan nojalla Tanska on ilmoittanut Edinburghissa 12 päivänä joulukuuta 1992 tehdyn päätöksen yhteydessä, ettei se osallistu kolmanteen vaiheeseen; tämän vuoksi kyseisen pöytäkirjan 2 kohdan mukaisesti 104 c artiklan 9 ja 11 kohtaa ei sovelleta Tanskaan,
- 6) EMU:n kolmannessa vaiheessa jäsenvaltiot vastaavat edelleen kansallisesta budjettipolitiikastaan perustamissopimuksen määräyksiä noudattaen; jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet täyttääkseen perustamissopimuksessa määrätyt velvoitteet,
- 7) lähellä tasapainoa olevan tai ylijäämäisen julkisyhteisöjen rahoitusaseman omaksuminen keskipitkän aikavälin tavoitteeksi, johon kaikki jäsenvaltiot ovat sitoutuneet, edistää osaltaan asianmukaisten edellytysten varmistamista hintavakaudelle ja työpaikkoja luovalle kestäväälle kasvulle kaikissa jäsenvaltioissa, sekä antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden reagoida normaaleihin suhdannevaihteluihin ja pitää julkistalouden alijäämän viitearvon puitteissa, joka on 3 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteen,

⁽¹⁾ EYVL N:o C 368, 6.12.1996, s. 12.

⁽²⁾ EYVL N:o C 380, 16.12.1996, s. 29.

⁽³⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 1.

⁽⁴⁾ EYVL N:o C 236, 2.8.1997, s. 1.

- 8) EMU:n toimivuuden kannalta on tarpeen, että niiden jäsenvaltioiden, jotka ovat ottaneet käyttöön yhteisen rahan, jäljempänä osallistuvat jäsenvaltiot, taloudellinen ja julkisen talouden lähentyminen on vakaata ja kestävä; talousarviota koskeva kurinalaisuus on välttämätöntä EMU:n kolmannessa vaiheessa hintavakauden varmistamiseksi,
- 9) 109 k artiklan 3 kohdan mukaan 104 c artiklan 9 ja 11 kohtaa sovelletaan ainoastaan osallistuviin jäsenvaltioihin,
- 10) on tarpeen määritellä 104 c artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu viitearvon poikkeuksellinen ja väliaikainen ylittäminen; neuvoston tulisi tässä yhteydessä ottaa huomioon muun muassa komission tekemät monivuotiset ennusteet jäsenvaltioiden julkistalouden kehityksestä,
- 11) perustamissopimuksen 104 c artiklan 3 kohdan mukaisessa komission kertomuksessa otetaan huomioon myös se, ylittääkö julkistalouden alijäämä julkiset investointimenot, sekä muut merkitykselliset tekijät, jäsenvaltion keskipitkän aikavälin taloudellinen tilanne ja talousarvion tilanne mukaan lukien,
- 12) sen varmistamiseksi, että liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä pannaan täytäntöön nopeasti ja tehokkaasti, on vahvistettava menettelyn täytäntöönpanemista koskevat määräajat; tässä yhteydessä on otettava huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan budjettivuosi ei ole kalenterivuosi,
- 13) on tarpeen täsmentää, miten 104 c artiklassa tarkoitettuja seuraamuksia voidaan määrätä liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn tehokkaan täytäntöönpanemisen varmistamiseksi,
- 14) neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen tehostetun valvonnan ja komission 104 c artiklan 2 kohdan mukaisesti toteuttaman julkisyhteisöjen talousarvion tilanteen seurannan tulisi helpottaa liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn tehokasta ja nopeaa täytäntöönpanoa,
- 15) edellä esitetyn perusteella sellaisessa tapauksessa, että osallistuva jäsenvaltio ei ryhdy tarvittaviin toimiin korjataakseen liiallisen alijäämän, enimmillään kymmenen kuukauden kokonaisaika liiallista alijäämää osoittavien tietojen säädetyistä toimittamispäivästä lukien mahdollisten seuraamusten määräämiseen saakka näyttää toteuttamiskelpoiselta ja tarkoituksenmukaiselta osallistuvan jäsenvaltion painostamiseksi oikeusutoimiin; jos menettely käynnistyy maaliskuussa, tämä johtaisi seuraamusten määräämiseen sen kalenterivuoden kuussa, jonka aikana menettely oli käynnistetty,
- 16) jäsenvaltion olisi ollut varauduttava ennakolta neuvoston liiallisen alijäämän korjaamiseksi antamaan suositukseen tai liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn myöhempiin vaiheisiin, ja se olisi saanut tästä ennakkovaroituksen; liiallisen alijäämän esiintyminen kolmannessa vaiheessa on vakava tilanne, jonka olisi edellytettävä kaikilta asianosaisilta kiireellisiä toimia,
- 17) liiallista alijäämää koskeva menettely keskeytetään, jos kyseinen jäsenvaltio toteuttaa asianmukaiset toimet 104 c artiklan 7 kohdan mukaisesti annetun suosituksen tai 104 c artiklan 9 kohdan mukaisesti esitetyn vaatimuksen johdosta, jotta jäsenvaltioita kannustetaan toimimaan vastaavalla tavalla; määräaika, jona menettelyä ei sovelleta, ei seuraamusten määräämisen väliseen enintään kymmenen kuukauden määräaikaan; menettely on käynnistettävä uudelleen välittömästi, jos suunniteltuja toimia ei panna täytäntöön tai jos toimet osoittautuvat riittämättömiksi,
- 18) neuvoston päättäessä määrätä seuraamuksien olisi kyseiseltä osallistuvalla jäsenvaltiolta vaadittava riittävän suuri koroton talletus, jotta voidaan varmistaa liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn tehokas ennalta ehkäisevä vaikutus,
- 19) seuraamusten määrittäminen ennalta sovitulla asteikolla parantaa oikeusvarmuutta; on aiheellista suhteuttaa talletuksen suuruus kyseisen osallistuvan jäsenvaltion bruttokansantuotteeseen,
- 20) seuraamuksia on tehostettava, jos korottoman talletuksen määrääminen ei saa kyseistä osallistuvaa jäsenvaltiota oikeisemaan liiallista alijäämäänsä määräajassa; tällöin on aiheellista muuttaa talletus sakoksi,
- 21) kyseisen osallistuvan jäsenvaltion asianmukaiset toimet liiallisen alijäämänsä korjaamiseksi ovat ensimmäinen askel kohti seuraamusten kumoamista; liiallisen alijäämän korjaamisessa tapahtuvan merkittävän edistymisen olisi mahdollistettava seuraamusten poistaminen 104 c artiklan 12 kohdan mukaisesti; kaikki voimassa olevat seuraamuk-

set tulisi kumota vasta sen jälkeen, kun liiallinen alijäämä on kokonaisuudessaan korjattu,

- 22) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteenä olevan, liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan N:o 5 soveltamisesta 22 päivänä marraskuuta 1993 annettu neuvoston asetukset (EY) N:o 3605/93 ⁽¹⁾ sisältää yksityiskohtaiset säännöt jäsenvaltioiden julkistalouden tilaa koskevien tietojen toimittamisesta, ja
- 23) perustamissopimuksen 109 f artiklan 8 kohdan mukaan tapauksissa, joissa tässä sopimuksessa määrätään Euroopan keskuspankin (EKP) neuvostolta antavista tehtävistä, tarkoitetaan viittauksilla EKP:iin Euroopan rahapoliittista instituuttia ennen EKP:n perustamista,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 JAKSO

MÄÄRITELMÄT JA ARVIOINTI

1 artikla

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan säännökset, joilla nopeutetaan ja selkeytetään liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä julkistalouden liiallisten alijäämien estämiseksi ja alijäämien korjaamisen nopeuttamiseksi silloin, kun niitä esiintyy,

2. Tässä asetuksessa 'osallistuvilla jäsenvaltioilla' tarkoitetaan niitä jäsenvaltioita, jotka perustamissopimuksen mukaisesti ottavat käyttöön yhteisen rahan ja 'osallistumattomilla jäsenvaltioilla' niitä jäsenvaltioita, jotka eivät ole ottaneet käyttöön yhteistä rahaa.

2 artikla

1. Julkistalouden viitearvon ylittävää alijäämää voidaan pitää 104 c artiklan 2 kohdan a alakohdan toisen luettelukohdan mukaisesti poikkeuksellisenä ja väliaikaisena, jos se johtuu epätavallisesta tapahtumasta, joka ei ole kyseisen jäsenvaltion hallittavissa ja jolla on suuri vaikutus julkisyhteisöjen rahoitusasemaan, tai jos se johtuu vakavasta taloudellisesta taantumasta.

Viitearvon ylittävää alijäämää on lisäksi pidettävä väliaikaisena, jos komission ennusteet julkistalouden kehityk-

sestä osoittavat, että alijäämä ei enää ylitä viitearvoa epätavallisen tapahtuman tai vakavan taloudellisen taantumuksen päätyttyä.

2. Perustamissopimuksen 104 c artiklan 3 kohdassa tarkoitetun kertomuksen laadinnassa komissio katsoo vakavasta taloudellisesta taantumasta johtuvan viitearvon ylityksen poikkeukselliseksi pääsääntöisesti ainoastaan silloin, jos reaalin bruttokansantuote pienenee vähintään kaksi prosenttia vuodessa.

3. Päättyessään 104 c artiklan 6 kohdan mukaisesti, onko liiallista alijäämää olemassa, neuvosto ottaa yleisarviossaan huomioon kyseisen jäsenvaltion tekemät huomautukset, jotka osoittavat reaalisien bruttokansantuotteen vuotuisen alle kahden prosentin pienenemisen olevan kuitenkin poikkeuksellista lisätodisteiden perusteella, jotka koskevat erityisesti taantumien jyrkkyyttä tai kertynyttä tuotannonmenetystä suhteessa aikaisempiin kehitysuuntiin.

2 JAKSO

LIALLISIA ALIJÄÄMIÄ KOSKEVAN MENETTELYN NOPEUTTAMINEN

3 artikla

1. Talous- ja rahoituskomitea antaa 104 c artiklan 4 kohdassa tarkoitetun lausunnon kahden viikon kuluessa siitä, kun komissio on hyväksynyt 104 c artiklan 3 kohdassa tarkoitetun kertomuksen.

2. Komissio ottaa edellä 1 kohdassa mainitun lausunnon huomioon ja todetessaan, että liiallinen alijäämä on olemassa, antaa lausunnon ja suosituksen neuvostolle perustamissopimuksen 104 c artiklan 5 ja 6 kohdan mukaisesti.

3. Neuvosto päättää liiallisen alijäämän olemassaolosta 104 c artiklan 6 kohdan mukaisesti kolmen kuukauden kuluessa asetuksen (EY) N:o 3605/93 4 artiklan 2 kohdassa ja 4 artiklan 3 kohdassa säädetyistä tietojen toimittamispäivistä. Jos neuvosto 104 c artiklan 6 kohdan mukaisesti päättää, että on olemassa liiallinen alijäämä, se antaa samanaikaisesti kyseiselle jäsenvaltiolle suosituksen 104 c artiklan 7 kohdan mukaisesti.

4. Neuvoston 104 c artiklan 7 kohdan mukaisesti antamassa suosituksessa on vahvistettava enintään neljän kuukauden määräaika, jonka kuluessa kyseisen jäsenvaltion on toteutettava tehokkaita toimia. Neuvoston suosituksessa on myös vahvistettava määräaika liiallisen alijäämän korjaamiseksi, joka olisi saatettava päätökseen liiallisen alijäämän toteamista seuraavana vuonna, paitsi jos on olemassa asiaan vaikuttavia erityisiä seikkoja.

4 artikla

1. Jos neuvosto todettuaan 104 c artiklan 8 kohdan mukaisesti, ettei tehokkaita toimia ole toteutettu, päättää

⁽¹⁾ EYVL N:o L 332, 31.12.1993, s. 7.

julkistaa suosituksensa, päätös tehdään välittömästi tämän asetuksen 3 artiklan 4 kohdassa säädetyn määräajan päätyttyä.

2. Harkitessaan, onko sen 104 c artiklan 7 kohdan mukaisesti antaminen suositusten johdosta toteutettu tehokkaita toimia, neuvosto tekee päätöksensä kyseisen jäsenvaltion hallituksen julkistamien päätösten perusteella.

5 artikla

Neuvoston 104 c artiklan 9 kohdan mukainen päätös vaatia kyseistä osallistuvaa jäsenvaltiota toteuttamaan alijäämää pienentäviä toimenpiteitä tehdään kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on 104 c artiklan 8 kohdan mukaisesti todennut, ettei tehokkaita toimia ole toteutettu.

6 artikla

Jos edellytykset 104 c artiklan 11 kohdan soveltamiseksi täyttyvät, neuvosto päättää määrätä seuraamukset 104 c artiklan 11 kohdan mukaisesti. Asiaa koskevat päätökset tehdään viimeistään kahden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on 104 c artiklan 9 kohdan mukaisesti päättänyt vaatia osallistuvaa jäsenvaltiota toteuttamaan toimenpiteitä.

7 artikla

Jos osallistuva jäsenvaltio ei toimi 104 c artiklan 7 kohdan ja 104 c artiklan 9 kohdan mukaisten neuvoston peräkkäisten päätösten mukaisesti, neuvosto tekee päätöksen 104 c artiklan 11 kohdan mukaisten seuraamusten määräämisestä kymmenen kuukauden kuluessa asetuksella (EY) N:o 3605/93 säädetystä toimittamispäivistä tämän asetuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Nopeutettua menettelyä käytetään silloin, kun kyseessä on taroituksellisesti suunniteltu alijäämä, jonka neuvosto toteaa liialliseksi.

8 artikla

Neuvosto tekee 104 c artiklan 11 kohdan mukaisesti päätöksen seuraamusten tehostamisesta lukuunottamatta tämän asetuksen 14 artiklassa tarkoitettua talletuksen muuttamista sakoksi viimeistään kahden kuukauden kuluessa asetuksella (EY) N:o 3605/93 säädetystä tietojen toimittamispäivistä. Neuvosto tekee 104 c artiklan 12 kohdan mukaisesti päätöksen joidenkin tai kaikkien päätöstensä kumoamisesta mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään kahden kuukauden kuluessa asetuksella (EY) N:o 3605/93 säädetystä tietojen toimittamispäivistä.

3 JAKSO

KESKEYTTÄMINEN JA SEURANTA

9 artikla

1. Liiallisia alijäämiä koskeva menettely keskeytetään
 - jos kyseinen jäsenvaltio toimii 104 c artiklan 7 kohdan mukaisesti annettujen suositusten mukaisesti,
 - jos kyseinen osallistuva jäsenvaltio toimii 104 c artiklan 9 kohdan mukaisesti esitettyjen vaatimusten mukaisesti.
2. Aikaa, jona menettelyä ei sovelleta, ei sisällytetä tämän asetuksen 7 artiklassa tarkoitettuun kymmenen kuukauden määräaikaan eikä 6 artiklassa tarkoitettuun kahden kuukauden määräaikaan.

10 artikla

1. Komissio ja neuvosto seuraavat toimia
 - joita kyseinen jäsenvaltio toteuttaa 104 c artiklan 7 kohdan mukaisesti annettujen suositusten johdosta,
 - joita kyseinen osallistuva jäsenvaltio toteuttaa 104 c artiklan 9 kohdan mukaisesti esitettyjen vaatimusten johdosta.
2. Jos osallistuva jäsenvaltio ei toteuta toimia tai jos neuvosto katsoo toimet tehottomiksi, neuvosto tekee välittömästi päätöksen 104 c artiklan 9 kohdan tai 104 c artiklan 11 kohdan nojalla.
3. Jos asetuksen (EY) N:o 3605/93 nojalla annetut seurantatiedot osoittavat, että osallistuva jäsenvaltio ei ole korjannut liiallista alijäämäänsä määräajassa, joka on asetettu joko 104 c artiklan 7 kohdan mukaisesti annetuissa suosituksissa tai 104 c artiklan 9 kohdan mukaisesti esitettyissä vaatimuksissa, neuvosto tekee välittömästi päätöksen 104 c artiklan 9 kohdan tai 104 c artiklan 11 kohdan mukaisesti.

4 JAKSO

SEURAAMUKSET

11 artikla

Jos neuvosto päättää määrätä jäsenvaltiolle seuraamuksia 104 c artiklan 11 kohdan mukaisesti, jäsenvaltiolta vaaditaan pääsääntöisesti koroton talletus. Neuvosto voi

päättää toteuttaa tämän talletuksen lisäksi 104 c artiklan 11 kohdan ensimmäisessä ja toisessa luetelmakohdassa säädetyt toimenpiteet.

12 artikla

1. Jos liiallinen alijäämä johtuu siitä, ettei 104 c artiklan 2 kohdan a alakohdassa määrätty julkisen talouden alijäämän ja bruttokansantuotteen suhdetta koskeva ehto täyty, ensimmäinen talletus koostuu kiinteästä osasta, joka on 0,2 prosenttia bruttokansantuotteesta, sekä muuttuvasta osasta, joka on yksi kymmenesosa prosentteina bruttokansantuotteesta ilmaistun edellisen vuoden alijäämän ja bruttokansantuotteen suhteen lasketun 3 prosentin viitearvon välisestä erosta.

2. Jokaisena seuraavana vuonna siihen asti, kunnes päätös liiallisen alijäämän olemassaolosta on kumottu, neuvosto arvioi, onko kyseinen osallistuva jäsenvaltio toteuttanut tehokkaita toimia neuvoston 104 c artiklan 9 kohdan mukaisesti esittämien vaatimusten johdosta. Tässä vuosiarvioinnissa neuvosto päättää 104 c artiklan 11 kohdan mukaisesti, ja tämän rajoittamatta tämän asetuksen 13 artiklan soveltamista, seuraamusten tehostamisesta, jollei kyseinen osallistuva jäsenvaltio ole toiminut neuvoston vaatimusten mukaisesti. Jos lisätalletuksesta päätetään, sen määrä on yksi kymmenesosa prosentteina bruttokansantuotteesta ilmaistun edellisen vuoden alijäämän ja bruttokansantuotteen suhteen lasketun 3 prosentin viitearvon välisestä erosta.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen yksittäisten talletusten enimmäismäärä on 0,5 prosenttia bruttokansantuotteesta.

13 artikla

Neuvosto muuttaa talletuksen sakoksi 104 c artiklan 11 kohdan mukaisesti, jollei liiallista alijäämää ole neuvoston näkemyksen mukaan korjattu kahden seuraavan vuoden kuluessa siitä päätöksestä, jolla kyseistä osallistuvaa jäsenvaltiota on vaadittu tekemään talletus.

14 artikla

1. Neuvosto voi 104 c artiklan 12 kohdan mukaisesti päättää kumota 104 c artiklan 11 kohdan ensimmäisessä

ja toisessa luetelmakohdassa mainitut seuraamukset sen mukaan, miten merkittävästi jäsenvaltio edistyy liiallisen alijäämän korjaamisessa.

15 artikla

Jos päätös liiallisen alijäämän olemassaolosta 104 c artiklan 12 kohdan mukaisesti kumotaan, neuvosto kumoaa kaikki voimassa olevat seuraamukset. Tämän asetuksen 13 artiklan nojalla määrättyjä sakkoja ei palauteta kyseiselle osallistuvalla jäsenvaltiolle.

16 artikla

Tämän asetuksen 11 ja 12 artiklan mukaiset talletukset on tehtävä komissiolle. Talletusten korot sekä tämän asetuksen 13 artiklan mukaiset sakot ovat 201 artiklassa tarkoitettuja muita tuloja ja ne jaetaan niiden osallistuvien jäsenvaltioiden kesken, joilla ei ole 104 c artiklan 6 kohdan mukaisesti määriteltyä liiallista alijäämää, sen mukaan, mikä niiden osuus on näiden jäsenvaltioiden kokonaisbruttokansantulosta.

5 JAKSO

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

17 artikla

Tätä asetusta sovellettaessa ja niin kauan kuin Yhdistyneen kuningaskunnan budjettivuosi ei ole kalenterivuosi tämän asetuksen 2, 3 ja 4 jakson säännöksiä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan liitteen mukaisesti.

18 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 7 päivänä heinäkuuta 1997.

Neuvoston puolesta

J.-C. JUNCKER

Puheenjohtaja

LIITE

YHDISTYNEESEEN KUNINGASKUNTAAN SOVELLETTAVAT MÄÄRÄAJAT

1. Varmistaakseen kaikkien jäsenvaltioiden yhdenvertaisen kohtelun tehdessään tämän asetuksen 2, 3 ja 4 jaksossa tarkoitettuja päätöksiä neuvosto ottaa huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan muista poikkeavan budjettivuoden siten, että Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevat päätökset tehdään sen oman budjettivuoden sellaisina määräaikoina, jotka vastaavat määräaikoja, jolloin muita jäsenvaltioita koskevat päätökset on tehty tai tehdään.
2. Jäljempänä sarakkeessa I määritellyt edellytykset korvataan sarakkeessa II määritellyillä edellytyksillä.

Sarake I	Sarake II
"kolmen kuukauden kuluessa neuvoston asetuksen (EY) N:o 3605/93 4 artiklan 2 kohdassa ja 4 artiklan 3 kohdassa säädetyistä toimittamispäivistä" (3 artiklan 3 kohta)	"viiden kuukauden kuluessa sen budjettivuoden päätyttyä, jona alijäämä ilmeni"
"liiallisen alijäämän toteamista seuraavana vuonna" (3 artiklan 4 kohta)	"liiallisen alijäämän toteamista seuravana budjettivuonna"
"kymmenen kuukauden kuluessa neuvoston asetuksella (EY) N:o 3605/93 säädetyistä toimittamispäivistä tämän asetuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti" (7 artikla)	"kahdentoista kuukauden kuluessa sen budjettivuoden päätyttyä, jona alijäämä ilmeni"
"edellisen vuoden" (12 artiklan 1 kohta)	"edellisen budjettivuoden"

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

NEUVOSTO

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997,

jäsenvaltioiden ja yhteisön talouspolitiikan laajoiksi suuntaviivoiksi

(97/479/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 103 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon komission suosituksen,

ottaa huomioon Amsterdamissa 16 ja 17 päivänä kesäkuuta 1997 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ANTAA TÄMÄN SUOSITUKSEN:

1. Päätaavoitteet: kasvu, työllisyys ja lähentyminen

Jäsenvaltioiden talous on jonkin verran elpynyt kesän 1996 jälkeen, jolloin edelliset talouspolitiikan yleislinjat hyväksyttiin. Talouden tarjontapuolen perustekijät vahvistuvat edelleen samalla kun kysyntänäkymät paranevat. Tämä kehitys, jota tukevat entistä tasapainoisempi talouspoliittisten toimien yhdistelmä ja alkava luottamuksen vahvistuminen, vahvistanee tuotannon kasvua vähitellen niin, että tuotanto saavuttaa pitkän aikavälin keskimääräisen kasvuvauhdin tänä vuonna ja ylittää sen selvästi ensi vuonna.

Tässä tilanteessa jäsenvaltioiden talouspolitiikan olisi keskityttävä kahteen tärkeään kysymykseen, joiden onnistuneet ratkaisut tukevat toisiaan. Työllisyyden lyhyen ajan jonkin verran parantuneista näkymistä

huolimatta yhteisön alhaista työllisyysastetta on nostettava ja työttömyyttä vähennettävä huomattavasti, kuten työllisyyttä koskevassa Dublinin julistuksessa "työllistämishaaste" korostettiin. Toiseksi, vaikka viime vuosina onkin edistytty merkittävästi hintavaikauden saavuttamisessa ja julkisen talouden tasapainottamisessa, samansuuntaisen kehityksen on edelleen jatkuttava. Se myötävaikuttaa myös jäsenvaltioiden taloudellisen lähentymisen korkean tason saavuttamiseen ja ylläpitämiseen, jotta merkittävä määrä jäsenvaltioita olisi valmis liittymään talous- ja rahaliittoon (EMU) 1 päivänä tammikuuta 1999. Seuraavien vuosineljännten aikana on ratkaisevan tärkeää, ettei synny epäilyjä Maastrichtin sopimuksen lähentymisvaatimusten tinkimättömästä noudattamisesta ja yhteiseen rahaan siirtymisestä vuonna 1999, jotta Euroopan kansalaiset ja yritykset vakuuttuvat siitä, että EMUn tarjoamiin mahdollisuuksiin tartutaan ja edistetään siten kasvua ja työllisyyttä. Koska rahoitusasemaltaan terveeseen julkiseen talouteen pyrkiminen tuottaa merkittäviä keskipitkän ajan kasvu- ja työllisyyssetuja, julkisen talouden vakauttamiseen tähtävien ponnistelujen jatkaminen on kaikkien jäsenvaltioiden edun mukaista.

Sisämarkkinoiden ja EMUn ansiosta yhteisöstä on tulossa yksi maailman tärkeimmistä talousalueista. Yhteisöllä on keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä hyvät mahdollisuudet kehittyä teknologisesti sekä luoda työpaikkoja ja varallisuutta. Jotta näitä mahdollisuuksia voitaisiin mahdollisimman täysimääräisesti hyödyntää elintason parantamiseksi, yhteisön on vähitellen saavutettava korkeampi työllisyysaste. Tällä myös osal-

taan turvattaisiin uudistetulla tavalla eläkejärjestelmien kestävyys, jotka ovat kiinteä osa jäsenvaltioiden sosiaaliturvajärjestelmää.

Sellaisen kestävä ja nopea talouskasvun palauttaminen, joka ei johda inflaatioon ja perustuu terveeseen julkisen talouden hoitoon, luo sekä poliittisesti että sosiaalisesti suotuisan ympäristön yhteisön työttömyysongelman hoitamiseksi.

Koska rakenteelliset heikkoudet edelleen rajoittavat kasvua ja sitä, millä määrin kasvulla voidaan luoda työllisyyttä, useimpien jäsenvaltioiden on kuitenkin toteutettava rakenneuudistuksia.

Korkea työllisyysaste voidaan saavuttaa vain, jos tuotantokapasiteetti on riittävän laaja. Tämänhetkinen investointiaste ei näytä tarjoavan siihen edellytyksiä. Sen vuoksi on tärkeää säilyttää nykyiset investoinneille suotuisat edellytykset, kuten hyvä tuottavuus ja alhaiset korot. Lisäksi olisi aktiivisesti jatkettava Euroopan laajuisten kuljetus-, energia- ja tietoliikenneverkkojen rakentamista, missä yhteisön olemassa olevilla rahoitusvälineillä ja Euroopan investointipankilla (EIP) olisi keskeinen asema samalla kun yksityinen sektori osallistuisi siihen nykyistä enemmän. Henkilöstö-, tieto- ja taitoinvestoinnit voivat myös osaltaan edistää työllisyyden kasvua, kuten myös komission kertomuksessa "Eurooppa taloudellisenä kokonaisuutena" on korostettu.

Jäsenvaltioita ja yhteisöä kehoitetaan siten perustamissopimuksen 102 artiklan a kohdan mukaisesti harjoittamaan talouspolitiikkaa, jonka tavoitteena on merkittävä edistyminen kohti kestävä ja ympäristönäkökohdat huomioon ottavaa kasvua, joka ei johda inflaatioon ja kohti korkeaa työllisyysastetta. Nämä ovat perustamissopimuksen 2 artiklan mukaisia talouspolitiikan tavoitteita. Jäsenvaltioiden talouksien lähentyessä yhä tiiviimmin niitä kehoitetaan myös sovittamaan yhteen politiikkansa (3 a ja 103 artikla).

2. Kasvuun ja vakauteen tähtäävä talouspoliittisten toimien yhdistelmä

Näissä yleislinjoissa vahvistetaan, että kestävä tuotannon kasvu, jota investoinnit tukevat, ja työpaikkojen luominen keskipitkällä aikavälillä ilman inflaatiopaineita vaatii edelleen yhteistä talouspoliittista strategiaa, joka pohjautuu kolmeen vuoden 1996 yleislinjoissa esitettyyn osatekijään:

— "vakauteen tähtäävä rahapolitiikka, jota ei häiritse epäsuhtainen julkisen talouden ja palkkojen kehitys,

— julkista taloutta lujittavat jatkuvat ponnistelut useimmissa jäsenvaltioissa, jotka ovat yhdenmukaisia niiden lähentymisohjelmien tavoitteiden kanssa,

— nimellispalkkakehitys, joka on yhdenmukainen hintavakaustavoitteen kanssa; samalla reaaliansiokehityksen olisi oltava tuottavuuden kasvua hitaampi, jotta työllisyyttä lisäävien investointien kannattavuus paranisi.

Mitä enemmän rahapolitiikan vakauttamistehtävää tuetaan asianmukaisilla julkisen talouden hoitoon liittyvillä toimenpiteillä ja palkkakehityksellä, sitä suotuisammat myös rahapoliittiset edellytykset, valuuttakurssit ja pitkät korot mukaan lukien, ovat kasvulle ja työllisyydelle."

Nimellispalkkakehitystä koskevaa suositusta voidaan tarvittaessa harkita sen perusteella, miten palkkojen osuus jalostusarvosta on kehittynyt.

Keskipitkän aikavälin kehitysnäkymien osalta EMUssa saatetaan päätökseen talouspoliittisten toimien yhdistelmän perusteellinen muutos, jota on asteittain toteutettu yhteisössä ja joka työmarkkinaosapuolten ja talouden toimijoiden on otettava täysimääräisesti huomioon.

i) Riippumattoman Euroopan keskuspankin harjoittaman yhteisen rahapolitiikan päätavoitteena on hintavakaus, mutta Euroopan keskuspankki tukee myös yhteisön yleistä talouspolitiikkaa silloin, kun sillä ei ole vaikutuksia päätavoitteen saavuttamiseen, myötävaikuttaakseen perustamissopimuksen 2 artiklan mukaisien tavoitteiden saavuttamiseen.

ii) Perustamissopimuksen finanssipolitiikkaa koskevilla määräyksillä (104—104 c artikla) sekä vakaus- ja kasvusopimuksella varmistetaan julkisen talouden vakaus ja kurinalaisuus. Vastuu finanssipolitiikasta on nämä määräykset huomioiden täysivaltaisilla kansallisilla hallituksilla, joiden on sovittava yhteen politiikkansa talouspolitiikan yleislinjojen mukaisesti.

iii) Riippumattomat työmarkkinaosapuolet päättävät palkoista kunkin maan käytännön mukaan ja vakauteen tähtäävä raha- ja finanssipolitiikka sekä valuuttakurssimuutosten mahdollisuuden poistuminen euroalueella vahvistavat asianmukaisen palkkakehityksen edellytyksiä ja kannustimia. Kannustimien vaikutusta tulisi vahvistaa myös lisäämällä kaikkien asianomaisten osapuolten välistä yhteiskunnallista vuoropuhelua kan-

sallisella tasolla mahdollisuuksien mukaan ja valitsevan perinteen mukaisesti. Hyvin toimivat palkkatason asettamismenettelyt ovat välttämättömän edellytys voimakkaalle talouskasvulle ja työttömyyden alentamiselle. Komissio jatkaa yhteisön tasolla 118 b artiklan mukaisesti, erityisesti kokonaistaloudellisia kysymyksiä koskevan yhteiskunnallisen vuoropuhelun kehittämistä, pyrkien toimimaan talouspoliittisten yleislinjojen mukaisen, yhteisesti sovitun talouspoliittisen strategian pohjalta. Euroopan työmarkkinajärjestöjen panos kokonaistaloudelliseen puiteohjelmaan, joka toimitettiin Dublinin Eurooppa-neuvostolle, on tärkeä askel oikeaan suuntaan ja tällaista toimintaa olisi rohkaistava.

Tämän uuden kehiksen yhteinen soveltaminen kaikessa taloudellisessa päätöksenteossa auttaa luomaan edellytykset kestäväälle, voimakkaalle ja työpaikkoja luovalle kasvulle yhteisössä.

3. Hinta- ja valuuttakurssivakaus

Hintavakaus

EU:n jäsenvaltiot ovat edistyneet huomattavasti hintavakauden saavuttamisessa ja inflaatiotasojen lähentymisessä, mikä on olennainen edellytys sekä keskipitkän ajan kestäväälle kasvulle että yhteiseen rahaan siirtymiselle. Vuonna 1997 yhteisön inflaation odotetaan hidastuvan keskimäärin 2 1/4 prosenttiin eli alimmilleen yhteisön perustamisen jälkeen. EMUn lähestyessä jäsenvaltioiden olisi pyrittävä hintavakautta pidättävä tätä tasoa keskipitkän ajan tavoitteena.

Lähes kaikissa jäsenvaltioissa inflaatio oli alhainen tai aleni merkittävästi vuoden 1997 alkupuolella. Huhtikuussa 1997 neljäsätoista jäsenvaltiossa inflaatio ⁽¹⁾ oli 2 prosenttia tai vähemmän.

Joissakin jäsenvaltioissa (erityisesti Espanja, Italia ja Portugali) inflaatio on hidastunut huomattavasti viime kuukausina, mutta tämä ei vielä näy täysin näiden maiden viime vuoden keskimääräisessä inflaatiossa ⁽²⁾. Huhtikuussa 1997 viime vuoden keskimääräinen inflaatio oli 2 prosenttia tai vähemmän yhdeksässä

jäsenvaltiossa (Belgia, Tanska, Saksa, Ranska, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Suomi ja Ruotsi), 2—2,5 prosenttia Irlannissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa ⁽³⁾ ja noin 3 prosenttia Espanjassa, Italiassa ja Portugalissa. Jos viime aikojen matala inflaatiokehitys jatkuu viimeksi mainituissa maissa, keskimääräinen inflaatio vuositasolla alenee tulevana kuukausina.

Vaikka Kreikka on viime vuosina onnistunut merkittävästi hidastamaan inflaatiotaan, sen on tehostettava toimiaan inflaation hillitsemiseksi saavuttaakseen virallisen tavoitteen eli 4,5 prosenttia vuoden 1997 loppuun mennessä ja alle 3 prosentin vuoden 1998 loppuun mennessä.

Valuuttakurssivakaus

109 m artiklan mukaan jäsenvaltioiden on edelleenkin pidettävä valuuttakurssipolitiikkaansa yhteistä etua koskevana asiana. Suomi ja Ruotsi liittyivät valuuttakurssimekanismiin (ERM) viime syksynä ja merkittävä enemmistö ERM-valuutoista on pysynyt huomattavan vakaana. Vakaampi ja uskottavampi talouspolitiikka, mukaan luettuna budjettipolitiikka, ovat osaltaan vaikuttaneet siihen, että EU-maiden väliset valuuttakurssit ovat asianmukaisemmilla tasoilla. Tältä ja EMUun osallistumisen kannalta on ehdottoman tärkeää, että jäsenvaltiot sitoutuvat pysyvästi vakauteen tähtäävään talouspolitiikkaan ja tarpeen mukaan tehostavat sitä. Tällainen talouspolitiikka auttaisi osaltaan niitä maita, jotka eivät nyt ole mukana valuuttakurssimekanismissa, luomaan edellytykset järjestelmään liittymiselle. Talouspolitiikan kurinalaisella hoidolla luodaan edellytykset valuuttakurssivakaudelle ja alhaisille pitkille koroille yhteisössä sekä edistetään kansainvälisen valuuttajärjestelmän vakautta.

4. Vahva julkinen talous

Koko yhteisön tasolla todellinen julkisen talouden alijäämä vuonna 1995 BKT:sta oli 5 prosenttia, kun taas vuonna 1996 vastaava luku oli 4,3 prosenttia. Hidas talouden kasvu vuonna 1996 vaikeutti julkisen talouden tasapainottamispyrkimyksiä, eikä saavutettu julkisen talouden vahvistuminen vielä näkynyt. Huhtikuun 1997 puoliväliin mennessä päätetyt finanssipoliittiset toimenpiteet huomioon ottaen julkisyhteisöjen koko nettolainanotto yhteisössä laskee todennäköisesti vajaaseen 3 prosenttiin BKT:sta vuonna 1997 ja edelleen 2,5 prosenttiin BKT:sta vuonna 1998.

⁽¹⁾ Laskettu viimeisimmän kuukausittaisen yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin mukaan, verrattuna edellisen vuoden samaan kuukauteen.

⁽²⁾ Laskettu 12 viimeisen kuukauden yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin aritmeettisena keskiarvona verrattuna edeltäneiden 12 kuukauden indeksien aritmeettiseen keskiarvoon.

⁽³⁾ Irlannin ja Yhdistyneen kuningaskunnan osalta arviointi perustuu komission omaan arvioon, koska kyseiset maat eivät ole vielä julkaisseet yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin tietoja tavalla, joka mahdollistaisi laskennan.

Useimpien jäsenvaltioiden vuoden 1997 talousarviossa on huomattavia toimenpiteitä, joiden tavoitteena on julkisen talouden alijäämän pienentäminen 3 prosenttiin BKT:sta tai sitä pienemmäksi. On äärimmäisen tärkeää, että jäsenvaltiot toteuttavat tinkimättä talousarvionsa ja ryhtyvät välittömästi korjaaviin toimenpiteisiin, jos talousarviotavoitteita ei saavuteta. Useimpien jäsenvaltioiden on tarpeen säätää lisätoimista alijäämien supistamiseksi vuoden 1998 talousarviossa, jotta ne saavuttaisivat lähentymisohjelmansa tavoitteet. Tämä lisäksi tarvittavaa luottamusta julkisen talouden sopeuttamistoimien jatkuvuuteen, erityisesti niissä jäsenvaltioissa, joissa julkisen talouden alijäämän ei odoteta olevan selvästi alle 3 prosenttia BKT:sta vuonna 1997 tai joiden vuoden 1997 talousarvioiden toimenpiteet ovat väliaikaisia tai joissa julkisen velan suhde BKT:hen ei pienene riittävästi eikä lähene viitearvoa riittävän nopeasti. Määrätietoinen toiminta on tarpeen sekä Maastrichtin sopimuksen vaatimusten täyttämiseksi että keskipitkän ajan tavoitteen eli lähellä tasapainoa olevan tai ylijäämäisen julkisen talouden saavuttamiseksi vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisesti, jolloin turvataan kasvuun ja vakauteen tähtäävä talouspoliittisten keinojen yhdistelmä.

Julkisen talouden sopeuttamisohjelmien on oltava uskottavia ja kestäviä. Sopeutustoimet on kohdistettava kohtuullisella ja oikeudenmukaisella tavalla. Jotta ohjelmat olisivat uskottavia, niiden on oltava selkeitä. Selkeys edellyttää, että ohjelmissa noudatetaan tiukasti yhteisesti sovittuja tilinpitosääntöjä ja taloudellisia periaatteita. Lisäksi vuotuisista talousarvioista ja keskipitkän ajan alustavista talousarvioista on selvästi ilmeistä, millaisille taloudellisille oletuksille ne perustuvat. Jotta alijäämän pienentämistoimenpiteet olisivat kestäviä, on olennaisen tärkeää, että ne kuuluvat selkeästi määritellyn keskipitkän ajan strategiaan, johon sisältyvät tarvittavat lähentymisohjelmissa ja kolmannen vaiheen alettua vakaus- tai lähentymisohjelmissa määritelty rakenneuudistukset. Kyseisiä ohjelmia olisi seurattava tarkasti yhteisön tasolla.

Julkisen talouden tasapainottamisesta saatava hyöty riippuu olennaisesti toteutettavien toimenpiteiden laadusta. Tältä osin näissä yleislinjoissa noudatetaan aiemmissa yleislinjoissa määriteltyjä yleisperiaatteita. Useimmissa jäsenvaltioissa on suotavaa painottaa menojen supistamista kokonaisveroasteen nostamisen sijasta ottaen tarvittaessa huomioon tulonsiirtojärjestelmien ja verojärjestelmän väliset suhteet. Näissä jäsenvaltioissa olisi ryhdyttävä ensi sijassa rakenteellisiin toimenpiteisiin, joilla julkisesta kulutuksesta, yleisistä eläkejärjestelmistä, terveydenhuollosta, passiivisista työmarkkinatoimenpiteistä ja tuista aiheutuvia menoja voidaan valvoa paremmin. Jos veronkorotuk-

sia ei voida välttää, ne olisi toteutettava niin, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa kasvulle ja työllisyydelle eikä synny inflaatiopaineita. Julkisen talouden menopuolella voidaan mahdollisuuksien mukaan ja tarvittavaa julkisen talouden alijäämän supistamista vaarantamatta asettaa etusijalle tuottavat toimet, kuten investoinnit perusrakenteisiin, työvoimaan ja aktiivisiin työmarkkinatoimiin. Useimmissa jäsenvaltioissa olisi toteutettava toivottu veroasteen tai sosiaalimaksujen alentaminen julkisen talouden tasapainon saavuttamista ja ylläpitämistä vaarantamatta. Jäsenvaltioiden väestörakenteen muutokset aiheuttavat lähivuosina julkisiin menoihin kohdistuvia paineita. Jäsenvaltioiden olisi tämän vuoksi tarkistettava sosiaaliturva- ja eläkejärjestelmiensä rahoituksen kestävyys ja toteutettava uudistuksia riittävän ajoissa.

Koska veropolitiikka on vuorovaikutuksessa sisämarkkinoihin, talous- ja rahaliittoon ja työttömyyden torjuntaan, jäsenvaltiot hyötyvät tiiviimmästä yhteistyöstä verotuksen alalla. Haitallista kilpailua jäsenvaltioiden verojärjestelmien välillä olisi vältettävä. Komissio vetoaakin jäsenvaltioihin, jotta ne tutkisivat muun muassa mahdollisuutta laatia käytäntesäännöt, joissa määritellään poliittisesti sitovat periaatteet oikein perustein suoritettavalle kilpailulle verotuksen alalla.

Yksittäisten jäsenvaltioiden tarkastelu osoittaa, että viisi maata — *Tanska, Irlanti, Luxemburg, Alankomaat ja Suomi* — saavuttivat 3 prosentin viitearvon jo vuonna 1996. Tanskassa, missä julkisen talouden rahoitusaseman odotetaan kääntyvän ylijäämäiseksi tänä vuonna, on tärkeää säilyttää tämä tilanne koko suhdannekierron ajan ja jatkaa julkisen velan tasaista supistamista suhteessa bruttokansantuotteeseen. Irlannin tulisi hyödyntää nykyistä vahvan kasvun vaihetta ja tehostaa julkisten menojen hillitsemistä, mikä johtaisi edelleen kohti julkisen talouden tasapainoa. Myös Alankomaissa ja Suomessa on jatkettava menoja hillitsevää politiikkaa, jossa on keskityttävä erityisesti sosiaalisiin tulonsiirtoihin, jolloin voidaan edelleen alentaa välillisiä työvoimakustannuksia, välittömiä veroja tai muita työllistämistä haittaavia veroja.

Belgiassa julkisen talouden alijäämän odotetaan laskevan 3 prosenttiin tai sen alle BKT:sta vuonna 1997. Tämänhetkisen politiikan perusteella on todennäköistä, että alijäämä pienenee edelleen vuonna 1998. Belgian hallituksen olisi noudatettava tiukasti uutta

lähentymisohjelmaansa jatkaakseen edelleen julkisen taloutensa tasapainottamista. Erityisen tärkeää on varmistaa sosiaaliturvajärjestelmän rahoitusaseman vakaus, jolloin keskeisessä asemassa ovat terveydenhuollon menojen tehokkaampi valvonta ja eläkejärjestelmän uudistusten jatkaminen.

Saksassa julkisen talouden alijäämän odotetaan laskevan 3 prosenttiin BKT:sta tai sen alle vuonna 1997. Tämänhetkisen politiikan perusteella on todennäköistä, että alijäämä supistuu edelleen hieman vuonna 1998. Saksan hallitus on tiukasti sitoutunut ryhtymään kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin, jotta se saavuttaisi 3 prosentin viitearvon vuonna 1997, ja se ryhtyneee tarpeellisiin toimin pysäyttääkseen julkisen velan kasvun suhteessa bruttokansantuotteeseen. Julkisen talouden tasapainottamisen olisi jatkuttava samaa vauhtia vuonna 1998 uuden lähentymisohjelman mukaisesti. Julkisen talouden tasapainottamisessa olisi yhä keskitettävä alentamaan edelleen julkisten menojen osuutta kansantaloudesta, mukaan lukien vero- ja sosiaaliturvajärjestelmän uudistukset. Tämä voisi johtaa verojen ja maksujen asteen kevenemiseen vaarantamatta uuden lähentymisohjelman mukaisten julkisen talouden tavoitteiden tiukkaa noudattamista.

Espanjassa julkisen talouden alijäämän odotetaan laskevan 3 prosenttiin BKT:sta tai sen alle vuonna 1997. Tämänhetkisen politiikan perusteella on todennäköistä, että alijäämä supistuu vielä hieman vuonna 1998. Espanjan viranomaiset ovat täysin sitoutuneet saavuttamaan tavoitteeksi asetetun 3 prosentin suuruisen alijäämän BKT:sta vuonna 1997, ja niiden tulisi vuoden 1998 budjetissa jatkaa julkisen talouden tasapainottamista uuden lähentymisohjelman mukaisesti. On tärkeää jatkaa alijäämää supistavien rakenteellisten toimenpiteiden toteuttamista, erityisesti julkisten menojen rajoittamiseksi ja budjettihallinnon tehostamiseksi.

Ranskassa julkisen talouden alijäämän odotetaan laskevan 3 prosenttiin BKT:sta tai sen alle vuonna 1997. Tämänhetkisen politiikan perusteella näyttää siltä, ettei alijäämä supistu merkittävästi enää vuonna 1998. Ranskan julkisen talouden tasapainottaminen olisi keskipitkällä aikavälillä saatettava kestäväälle pohjalle toteuttamalla tinkimättä sen vastikään hyväksyttyä lähentymisohjelmaa. Erityisen tärkeää on rajoittaa terveydenhuollon menoja ja tasapainottaa sosiaaliturvajärjestelmän rahoitusasema sekä varmistaa, että uudet veronkevennykset, jotka sinänsä tukevat kasvua ja työllisyyttä, eivät hidasta alijäämän supistamista.

Italiassa, jossa toteutettiin maaliskuussa uusia toimenpiteitä, julkisen talouden alijäämän odotetaan supistuvan 3 prosenttiin BKT:sta vuonna 1997. Italian viran-

omaisia kehoitetaan ryhtymään kaikkiin tarpeellisiin toimiin kyseisen tavoitteen saavuttamisen varmistamiseksi. Julkisen talouden alijäämän supistamiseksi alle 3 prosentin vuonna 1998 ja sitä seuraavina vuosina on erityisen tärkeää toteuttaa äskettäin hyväksyttyä lähentymisohjelmaa. Italian hallituksen tulisi pitää ohjelmassa asetettuja tavoitteita rajoituksina, jolloin sen olisi pyrittävä estämään niistä poikkeaminen ja edistämään julkisen talouden velkasuhteen nopeampaa alentumista. Vuoden 1998 budjetissa tulisi etusija antaa toimenpiteille, joilla on pysyvä vaikutus vajeen vähentämiseen, mukaan lukien rakenteelliset toimenpiteet, koska näillä on myönteinen vaikutus myös koko talousjärjestelmän tehokkuuteen. Ratkaisevan tärkeää on hyvinvointivaltion ja Italian verotusjärjestelmän uudistaminen.

Itävallassa julkisen talouden alijäämän odotetaan laskevan 3 prosenttiin BKT:sta tai sen alle vuonna 1997. Tämänhetkisen politiikan perusteella on todennäköistä, että alijäämä supistuu vielä hieman vuonna 1998. Itävallan hallitusta kehoitetaan toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet tavoitteeksi asettamansa julkisen talouden 3 prosentin alijäämän saavuttamiseksi vuonna 1997 ja varmistamaan, että julkisen talouden vakauttamispyrkimyksiä jatketaan tulevana vuosina jatkuvalla ja tarpeen vaatiessa tehostetulla rakennesopeutusohjelmalla.

Portugalissa julkisen talouden alijäämän odotetaan laskevan 3 prosenttiin BKT:sta tai sen alle vuonna 1997. Portugalin viranomaisten, jotka ovat täysin sitoutuneet saavuttamaan tavoitteeksi asetetun 2,9 prosentin alijäämän BKT:sta vuonna 1997, olisi jatkettava julkisen talouden tasapainottamista uudessa lähentymisohjelmassa tarkoitetulla tavalla. Tämänhetkisen politiikan perusteella on todennäköistä, että alijäämä supistuu vielä hieman vuonna 1998. Portugalissa olisi noudatettava tiukasti uutta hallituksen ja työmarkkinajärjestöjen välistä strategista sopimusta, jotta julkisen hallinnon sekä sosiaaliturva- ja verotusjärjestelmien uudistaminen etenisi merkittävästi.

Ruotsissa julkisen talouden alijäämän odotetaan olevan alle 3 prosenttia BKT:sta vuonna 1997. Tämänhetkisen politiikan perusteella on todennäköistä, että alijäämä supistuu vielä huomattavasti vuonna 1998. Ruotsin olisi jatkettava julkisen talouden vakauttamiseen tähtäävän lähentymisohjelman toteuttamista ja seurattava säännöllisesti ohjelman täytäntöönpanoa.

Yhdistyneen kuningaskunnan julkisen talouden alijäämän odotetaan laskevan 3 prosenttiin BKT:sta tai sen alle vuonna 1997. Edellisen hallituksen suunnitelmien perusteella alijäämän ennakoidaan supistuvan edelleen vuonna 1998. Uudelle hallitukselle suositellaan toimi-

vien puitteiden luomista julkisen talouden kestävän tasapainottamisen varmistamiseksi.

Kreikan osalta, jossa ilmoitettujen toimenpiteiden odotetaan johtavan alijäämän supistumiseen edelleen vuonna 1997, lähentymisohjelman tavoitteiden saavuttaminen edellyttää määrätietoista toimia useilla aloilla, kuten tehostettuja toimia veropohjan laajentamiseksi, verohallinnon ja veronkantojärjestelmän tehostamiseksi, julkisten menojen rajoittamiseksi sekä yksityistämissuunnitelmien toteuttamiseksi ja laajentamiseksi. Alijäämän odotetaan pienenevän edelleen vuonna 1998.

Jäsenvaltioiden tavoin myös yhteisön on noudatettava edelleen tiukkaa kurinalaisuutta taloushoidossaan. Kurinalaisuutta on sovellettava kaikkiin rahoitusnäkymien luokkiin samalla, kun noudatetaan toimielinten välistä sopimusta talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta.

5. Tuote- ja palvelumarkkinoiden tehokkaampi toiminta

Yhteisön kilpailukyvyyn, työllisyyden ja elintason turvaamiseksi ja edistämiseksi vapaakaupan ja jatkuvan teknologisen kehityksen ympäristössä on olennaisen tärkeää, että jäsenvaltiot ja yhteisö pyrkivät tehostamaan ponnistelujaan hyödyke-, palvelu- ja työmarkkinoidensa nykyaikaistamiseksi talouspolitiikan yleislinjojen mukaisesti. Jotta jäsenvaltioiden taloudet kykenisivät entistä paremmin sopeutumaan muuttuviin olosuhteisiin ja parantamaan kasvumahdollisuuksiinsa, niiden täytyy myös edistää innovaatioita, tutkimusta ja kehitystä sekä parantaa koulutusjärjestelmiään. Talouden ja ympäristön kannalta kestävä kehitys edistävän ympäristöpolitiikan tehokkuuden lisäämiseksi olisi käytettävä entistä markkinalähtöisempiä keinoja sekä kansallisella että, silloin kun EU:n laajuinen toiminta osoittautuu tarpeelliseksi, yhteisön tasolla.

Kasvun ja työllisyyden tukemiseksi inflaatiota kiihdyttämättä on ehdottoman tärkeää tehostaa tuote- ja palvelumarkkinoiden toimintaa, kannustaa kilpailua, suosia keksintöjä ja innovaatiota ja varmistaa tehokas hinnoittelu. Tämä oli perusteluna yhteismarkkinaohjelmalle, jonka merkitys on selkeästi tuotu esille komission hiljattain julkaistussa arvioinnissa ⁽¹⁾. Arvi-

oinnissa päädyttiin siihen, että jäsenvaltioiden tuotemarkkinat ovat tätä nykyä yleensä huomattavassa määrin yhdentyneet, toisin kuin palvelumarkkinat, joskin tilanne on korjaantunut huomattavasti yhteismarkkinaohjelman käynnistymisen jälkeen. Yksittäisillä aloilla on selvästi edelleen ongelmia. Palveluihin, etenkin vakuutus- ja pankkitoimintaan sekä rakennustoimintaan olisi kiinnitettävä enemmän huomiota, erityisesti sisämarkkinalainsäädännön täysimääräisen täytäntöönpanon osalta. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin julkisten palvelujensa tehokkuuden lisäämiseksi.

Kilpailu ei toimi täydellisesti myöskään julkisiin hankintoihin liittyvillä tuotemarkkinoilla, ja eräät muut tuotemarkkinat ovat edelleen jäsenvaltioiden liikaa sääntelemä. Tämän vuoksi kuluttajat maksavat tuotteista korkeampia hintoja. Valtiontuet vääristävät edelleen markkinoita ja heikentävät kilpailua eikä tilanteeseen ole näkyvissä parannusta. Tuotestandardit, erityisesti "vastavuoroisen tunnustamisen" käsite kuuluu myös aloihin, joilla edistymisen on ollut liian hidasta. Pk-yritysten liiketoimintaympäristöä olisi parannettava. Tämän vuoksi niiden tiedonsaantia olisi nopeutettava ja tehtävä käyttäjälle helpommaksi, ja olisi toteutettava toimenpiteitä säännösten selkeyttämiseksi (SLIM-aloite).

Kilpailu tuote- ja palvelumarkkinoilla sekä näiden markkinoiden tehokkuus paranevat sisämarkkinoiden toimintaa tehostamalla, varsinkin, jos jäsenvaltiot lisäksi sitoutuvat: i) panemaan täysin täytäntöön olemassa olevan lainsäädännön ja varmistamaan sen asianmukaisen noudattamisen, erityisesti tietoliikennealalla, ii) kehittämään edelleen lainsäädäntöä mm. verotuksen ja yhtiölainsäädännön alalla, iii) jatkamaan energiamarkkinoiden vapauttamista nykyisten ja neuvoteltavina olevien direktiivien mukaisesti, iv) vähentämään liiallista säännöstelyä ja tarkistamaan kansallisia markkinoita pirstovia toimia tai poistamaan ne, sekä v) välttämään valtiontukien käyttämistä olennaisen rakennemuutosten lykkäämiseen. Komission hyväksymässä yhteismarkkinoiden toimintaohjelmassa ehdotetaan eräitä konkreettisia toimia, joiden pitäisi olla yhteismarkkinoiden toiminnan tehostamiseksi käytössä ennen 1 päivää tammikuuta 1999.

Yhteisön olisi jatkettava omien politiikkojensa uudistamista perustamissopimuksen 102 a artiklan mukaisesti, siten että jäsenvaltiot ja yhteisö toimivat 3 a artiklassa määrättyjen periaatteiden mukaisesti noudattaen voimavarojen tehokasta kohdentamista suosivan, vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatetta.

⁽¹⁾ Ks. komission tiedonanto Yhteismarkkinoiden vaikutus ja tehokkuus (KOM(96) 520, lokakuu 1996) ja Sisämarkkinoiden taloudellinen arviointi (European Economy, Reports and Studies, N:o 4, 1996).

6. Työmarkkinauudistusten ja tietoinvestointien kannustaminen

Joidenkin jäsenvaltioiden myönteisten kokemusten perusteella voidaan tehdä merkittäviä periaatteellisia johtopäätöksiä uudistusten sisällöstä ja toteuttamisesta. Rakennuudistusten on oltava laaja-alaisia eikä rajattuja tai satunnaisia, jotta voidaan vaikuttaa johdonmukaisesti siihen monitahoiseen kannustinjärjestelmään, joka liittyy työpaikkojen luomiseen ja työn vastaanottamiseen. Tämä lähestymistapa mahdollistaa politiikan eri osa-alueiden yhteisvaikutuksen hyödyntämisen ja siten lisää uudistusten kokonaistehoa sekä lisäämällä niiden sosiaalista ja poliittista hyväksyttävyyttä pienentää todennäköisyyttä, että politiikassa tapahtuisi perusteellisia muutoksia. Uudistusten vaikutusta työmarkkinoihin ja työllisyyteen voidaan seurata mekanismeilla, joiden avulla voidaan osaltaan arvioida uudistusten tehoa ja osoittaa, miten tärkeysjärjestystä tai toteuttamistapaa olisi mahdollisesti muutettava. Monivuotisissa työllisyysohjelmissa olisi keskityttävä enemmän yleislinjojen ja erityisten työmarkkinatoimenpiteiden keskinäiseen yhteyteen, kun taas yhteisissä työllisyyskertomuksissa, joissa seurataan niiden soveltamista, olisi keskityttävä erityisesti osoittamaan jäsenvaltioiden harjoittamasta politiikasta esille tulevat hyvät käytännöt.

Hyvin erilaisia työmarkkinoiden toiminnan tehostamiseen tähtääviä toimenpiteitä on viime vuosina otettu käyttöön kansallisella tasolla ja tällä hetkellä eräissä jäsenvaltioissa keskustellaan tärkeistä uudistuksista. Tätä prosessia pitäisi jatkaa ja tarpeen vaatiessa tehostaa. Suurimpana vaikeutena on löytää oikea tasapaino sisäisesti yhteenkuuluvien yhteiskuntien säilyttämisen ja työpaikkojen luomisen välillä. Etusijalle olisi asetettava:

- i) työllisyyden voimakkaampi kasvu, jota edistetään varmistamalla oikea palkkakehitys sekä palkkaus, jossa erilainen ammattitaito ja paikalliset olot otetaan paremmin huomioon. Tämä on yksi työmarkkinaosapuolten tärkeistä tehtävistä;

- ii) välillisiä työvoimakustannuksia ja pienten tulojen verotusta alennetaan, mikä lisää huomattavasti työtilaisuuksia;
- iii) verotus- ja sosiaaliturvajärjestelmiä uudistetaan, mihin olisi liitettävä työmarkkinoiden toimivuuden tehostaminen;
- iv) työn järjestelyjä uudistetaan mm. joustavammin työaikajärjestelyin, jotka on räätälöity yritysten ja työntekijöiden erityisiä tarpeita vastaaviksi; vapaaehtoisen osapäivätyön käyttöä lisätään ja paikallisia työllistämisalioitteita edistetään;
- v) sopeutetaan koko koulutusjärjestelmä, ammatillinen koulutus mukaan lukien, markkinoiden tarpeisiin ja inhimillisen pääoman kehittämiseen, ja edistetään siten talouden kasvumahdollisuuksia. Tässä yhteydessä etusijalle on asetettava työttömän, erityisesti vähäisen ammattipätevyyden omaavan, kokemattoman työvoiman työllistämisedellytysten parantaminen sekä ammatillisten taitojen ja työmarkkinoiden vaatimusten kohtaamismahdollisuuksien lisääminen tarjoamalla työmarkkinoiden muuttuviin tarpeisiin paremmin sovitettua koulutusta.

Näitä uudistuksia on lisäksi tuettava painottamalla enemmän työllisyyttä myös muiden politiikkojen aloilla. Erityisesti olisi yhteisön rakennerahastojen tuella toteutettavat toimet sovitettava myös kokonaisvaltaiseen työllistämistrategiaan ja jäsenvaltioiden monivuotisiin työllistämishjelmiin.

Tehty Brysselissä 7 päivänä heinäkuuta 1997.

Neuvoston puolesta

J.-C. JUNCKER

Puheenjohtaja